

Budapest

József-körút 29. sz.

A KITARTÁS

KÖLCSÖNÖSEN SEGÉLYEZŐ EGYESÜLET HETILAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben és vidéken postaküldéssel . . . . .12 korona.
Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a *Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnál* 2000 koronára vannak biztosítva.

A »Kitartás« ezimű jótékonyági egyesület alapszabályait a nagymagyar királyi Belügyminiszterium 48.314/900. szám alatt jóváhagyta.

Az egyesület igazgatósága:

Elnök: *benedekfalvi Dr. Luby Gyula* máv. titkár és ügyész.

Igazgatók: *Kubik Béla* orsz. képviselő, *Fábián Lajos* mérnök,
Ilkey László székesfővárosi hiv. főnök, *Dr. Bankos Károly* máv. f.,
Vécsey Frigyes máv. altiszt, *Horváth István* mozdonyfőszerező.

Az egyesület tagjait illető kedvezmények.

A tagsági jogosultság első évében:

a) Baleset folytán bekövetkező halál esetén 2000 korona baleseti segélyben.
b) Baleset folytán beállott teljes vagy részleges munkaképtelenség esetén a tag 2000 korona arányában egy meghatározott százalékos szerinti összeggel kárpótolatik.

A második évben:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első évben.
b) Ha a tag elhal, az általa a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 500 korona halálzási segély fizetnek.
c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona halálzási segély fizetnek.
d) Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A harmadik évben:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első és második évben.
b) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 1000 korona halálzási segély adatik.
c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona fizetnek.
d) Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A negyedik évtől kezdve:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első, második és harmadik évben.
b) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezménye-

zettnek 2000 korona halálzási segély fizetnek ki.

c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 500 korona fizetnek.

d) Ha a tag 4 héten túl beteg, hetenkint, 6 héten át, 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

Ezek képezik a biztosítottaknak *A)* csoportját, míg azok, akik a *B)* csoportba óhajtanak belépni, az itt felsorolt pénzbeli kedvezményeknek csupán felét kapják.

Ezen kedvezmények ellenértéke fejében az utóbbi csoportba belépők az első évben havi két korona, a második évtől kezdve havi 2 korona 50 fillér tagsági díjat, az *A)* csoportba belépők pedig az első évben szintén havi 2 korona, a második és a következő években havi 5 korona tagsági díjat fizetnek.

Ezen kedvezményekben a tagok mindaddig részesülnek, amíg az egyesület tagjai maradnak; a balesetbiztosítás azonban a 60 éves életkor betöltése után megszűnik.

Azok, kik az egyesületbe való belépéskor már 45-ik életévüket elérték, a fent felsorolt kedvezményeknek csak felét kapják.

Aki 55-ik életévét elérte, az egyesületbe fel nem vételik.

Mindezekon felül úgy az *A)*, mint a *B)* csoportba tartozó tagoknak a következő kedvezményekre van igényük:

Peres és perenkívüli ügyekben csupán a készkiadások felszámítása mellett ügyvédi képviseletben részesülnek.

A »Kitartás« czimű hetenkint megjelenő lapot díjtalanul kapják.

Az egyesület minden egyes tagja 60 éves koráig állandóan biztosítva van baleset ellen.

Minden baleset, megtörténte után legkésőbb 24 óra alatt, okvetlenül bejelentendő.

EGYESÜLETI ÜGYEK.

Segélyezések kimutatása.

Halálozási segélyek.

Lapunk 32. számában kimutatott segélyösszeg 10.85

Ujabb segélyek:

516. Axmann József, forrasztó, Budapest, máv. gépgyár, a tag halála után 100
2159. Francsics Gyula, máv. géplakatos, Budapest, keleti p. u. fűtőház, neje halála után 300
3229. Böcs József, máv. fűtő, Budapest, keleti p. u. fűtőház, neje halála után 300

Balesetsegélyek.

Lapunk 32. számában kimutatott segélyösszeg ... .. 13.526 korona

Betegsegélyek.

Lapunk 32. számában kimutatott segélyösszeg 419

Ujabb segélyek:

3709. Papp Sándor, máv. vonatmálházó, Munkács 60
3243. Nagy Márton, máv. pályaőr, Kis-Chochozna 60
2556. Juhász Miklós, máv. vonatmálházó, Arad 30
2558. Hokkes János, máv. mozdonyvezető, Budapest 20
2216. Berzényi Nándor, gépész, Murány 20
907. Bognár János, máv. vizsgáló főkalauz, Szombathely 10
517. Kirisics Simon, kovács, Budapest, Eisele-gyár 10

Olvasóinkhoz.

Folyó évi augusztus hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra mindazok számára, akik egyesületünknek nem tagjai, de akik úgy a balesetbiztosításnak kedvezményében, mint egy komoly és tartalmas hetilap hasznos, szórakoztató olvasmányában részesülni akarnak.

Lapunknak eddig megjelent számai tesznek tanubizonyságot róla, hogy ilyen komoly, tárgyilagos és tartalmas egyesületi közlöny — legalább ebben a szakmában — ez idő szerint nincs sehol az országban. De nincsen olyan lap sem, amely a balesetbiztosítás kedvezményét mindenkinek, kivétel nélkül, oly olcsó árban nyujtaná, mint a mi heti közlönyünk.

Nem egyesületi tagok részére a lap előfizetési ára havonként egy korona. Ennek ellenében megkapják az előfizetők a minden vasárnap megjelenő lapot, és a »Nemzeti Baleset-Biztosító Részvénytársaságnál« 2000, azaz kétezer koronáig vannak biztosítva, halált okozó vagy állandó és teljes munkaképtelenséggel járó baleset ellen, szintugy ezen 2000 korona arányában minden olyan baleset ellen, amely részleges, de állandó rokkantságot okoz. Erről a biztosításról minden előfizető — aki nem a »Kitartás«-egyesületnek tagja — egy külön biztosítási kötvényt kap.

Ezen lapelőfizetés nem tévesztendő magával az egyesületi tagsággal. Minden egyesületi tagok úgy mint eddig, továbbá díjtalanul kapják a lapot és az az összes kedvezményeket. Akik pedig minden egyesületi tagok, de a lap élén felsorolt kedvezményeket óhajtják elérni, azoknak nemcsak magára a lapra előfizetniök, hanem bályszerű felvételi igazolvánnyal az egyesületi felvételt kell kérelmezniök.

Egyesületünknek minden egyes tagjunktól kérjük, hogy a lapot minél szélesebb körben ismertessék, megkedveltessék és nemcsak az egyesületnek, hanem önmaguknak is hasznot hajtsanak. Mert az egyesület terjeszkedése és megerősödése egyes tagnak megerősödése egyuttal. Minden bizalmi férfiakat kérjük, hogy a lapnak, mint az egyesületnek érdekében az irányban is karolják fel és terjesztik a kellő felvilágosításokat, útbaigazításokat minden irányban megadják s a lap külön előfizetési díjait szokásos úton juttassák az egyesület pénztárához.

Ujból hangsúlyozzuk, hogy nem egyesületi tagok részére az előfizetési díj — balesetbiztosítással együtt — havonként egy negyedévenként három korona, félevenként két korona, egész évre pedig tizenkét korona.

Bonyodalmak.

(G. B.) Sokszor hallottam az életben, gyakrabban olvastam lapunk hasábjain, hogy a magyar vasutasban nincsen bajtársi szellem, hogy hiányzik belőle az egyetértés. Am mindig azon meggyőződést vallottam, hogy ez bizonyára túlzottan sötét színekkel való ecsetelése a viszonyoknak. Hogy a helyzet még sem lehet annyira rossz, amilyennek maguk a vasutasok festik és amilyennek azt az ő lapjaik feltárják.

A legutóbbi események — sajnos — nagyon is igazat adtak az utóbbiaknak. Az a mozgalom, mely a fizetések rendezése és a szolgálati pragmatika átdolgozása érdekében országsszerte megindult, nap-nap mellett feltűnőbb jelenségeit tárja fel azon össze-visszaságnak, mely a magyar államvasutak alkalmazottainak belső életében még mindig uralkodik. Ha volt valaha alkalom, hogy ez a szomorú tény megállapíttassék, úgy most van rá mód bőségesen.

Mert nézzük csak.

A tisztviselők megkezdték az akciókat. Megkezdték pedig akként, hogy amikor egy ilyen korszakos mozgalom megindítására vállalkoztak, a régi önző szellem fátyolának széttépése vagy elhárítása helyett azt csak még sűrűbbre húzták szemek elé. Különböző nem történhetett volna meg, hogy már a tervezetnél is a visszavonáson kezdjék. Nem történhetett volna meg, miszerint megfelelkezzenek arról, hogy nekik magasabb erkölcsi kötelezettségeik is vannak az alsóbb rangú alkalmazottak irányában. Látniok kellett volna azt, hogy amennyiben ők nem tesznek semmit ezért a személyzetért, mely velük küzd és velük fárad s amelynek nehéz ténykedését épp ők lennének hivatva tárgyilagosan méltatni és kellő helyen feltárni — ez a személyzet maga kezd majd mozgolódnani. És itt már azután igazán kérdéses lehetett, hogy ez az ő mozgalmuk meg fog-e mindvégig ama határok között maradni, amelyek a szolgálat és az egyesek érdekében okvetlenül kell, hogy betartassanak. Látniok kellett volna, hogy a saját mozgalmuknak erkölcsi értéke csak nyer azáltal, ha ők, mint az összes alkalmazottaknak szellemi vezetői, azt ezen alkalmazottak összeségére terjesztik ki. Mozgalmuknak a súlya nagyobbodik ezáltal fölfelé; de viszont fokozódik az aziránt való rokonszenv nemcsak kifelé, hanem a legutolsó munkásig is. Ezt az utóbbit nem szabad kicsinyesen lenézni. Nem pedig azért, mert az alsóbb rangú alkalmazott mivel sem buzdítható úgy a maga szolgálatának pontos

teljesítésére, mint ha látja, hogy az ő közvetlen feljebbvalója érdeklődik a sorsa iránt és igyekszik azon valamelyest javítani.

Mindez nem így történt.

A tisztviselők, méltóan az eddigi hagyományokhoz, csak a maguk bajait látták, csak azok orvoslására törekedtek. Eközben pedig — ugyancsak méltóan az eddigi hagyományokhoz — mindjárt azon kezdték, hogy ki ér többet közöttük: a diplomás ember, vagy a nem diplomás ember? És ha többet ér a diplomás ember, mint a nem diplomás, mennyi az, amivel többet ér? Még javában folyik e fölött az alku, amikor belészól a vitába egy harmadik, egy negyedik. A számtiszt egyenlő jogokat akar a hivatalnokkal, az irodatiszt nemkülönb; mindketten együttvéve pedig tiltakoznak az ellen, hogy ők holmi kezelőtisztit kasztot képezzenek. Elkészült a memorandum-tervezet is. De nemcsak egy, hanem mindjárt vagy tíz. Lehet válogatni bennük. Bizottság legyen pedig, amelyik ezt a válogatást, rostálást, egyeztetést nyélbe tudja ütni. Akkor is félig meddő munkát végzett pedig, mert több mint bizonyos, hogy az érdekeltek nagyobb része nem lesz vele megelégedve.

Az altisztek, látva, hogy a tisztviselők gondoskodása reájuk nem terjed ki, hamarosan tisztában voltak a helyzettel. Segíts magadon s az Isten is megsegít. Szintén mozgalmat indítottak, szintén memorandum-tervezetet készítettek és szintén megkezdték egymás között a veszekedést. Az egyik azon veri a mellét, hogy ő különb legény a többinél, mert neki — majdnem annyi iskolája van, mint a hivatalnoknak. A másik viszont különb legény a többinél, mert ő szakgatja el szolgálatban a legtöbb csizmát. A harmadik azzal tromfolja le az előbbieket, hogy de bizony csak az övé a legnagyobb érdem, mert az ő lába az a bizonyos láb, amelyik félig mindig a koporsóban áll. És a többi. Mindezekért pedig kell az egyiknek aranyzsinór ezüst csillaggal, a másiknak ezüst zsinór arany csillaggal, a harmadiknak meg — ott olvastuk a tervezetben — első osztályu kupé! Szinte gyönyörűség olvasni, hogy a fővárosi napilapokban hogyan szólják le egymást rendre, állomási előljáró, állomási felvigyázó, pályafelvigyázó és távirdafelvigyázó, mérnök és hivatalnok, stb. Igazán épületes látvány. (Más országokban legalább van annyi tapintat az emberekből, hogy az eszméknek illetően »tisztázását« a szaklapokban végzik. Csakhogy más országokban vannak vasúti szaklapok is.)

Mi sem természetesebb, minthogy a jó

példákon felbuzdulva, a szolgaszemélyzet sem maradt tétlen szemlélője az eseményeknek. Megmozdultak ők is csendesen, szerényen, és erről az ő mozgalmukról igazán csak jót lehet mondani. Nem törődnek ők egyébbel, nincs nekik más kívánságuk, minthogy nagyobb kenyér adódjék számukra, meg egy kis pihenő néha napján, ha már nagyon elfáradtak a munkában.

És sorba vonulnak fel ezek után a többiek: Az iroda-altisztek, akiknek egyik fele nem akar az altisztekhez tartozni, a másik fele meg minden áron hivatalnok akar lenni.

A pénztárkezelők, akiknek tisztviselői mivoltát soha senki kétségbe nem vonta ugyan, de akik még »tisztviselőbbek« akarnak lenni.

A podgyász-hordárok, akiknek a borral való arany napjaik úgy látszik nagyon megfogyatkoztak és akik szintén felette keseregnek sorsuk mostohaságán s az utasok fukarságán.

Senki sem vonhatja kétségbe, hogy az anyagiak dolgában való kérelmezés minden irányban feltétlenül indokolt és jogosult. Az is kitűnik ezen mozgalmakból, hogy az alkalmazottaknak minősítés és szolgálati beosztás szerint való osztályozása ma már nem felel meg teljesen a viszonyoknak és alapos rostálást igényel.

Hanem hogy a m. kir. államvasutak testületéből miért kellett négyféle memorandumot terjeszteni a képviselőház és a kormány elé; hogy az állammal egyféle szolgálati viszonyban álló embereknek miért kellett ezen szolgálati viszony megjavítását célzó négyféle pragmatika-tervezetet ugyanoda eljuttatni: azon valószínűleg a képviselőház és a kormány fognak annak idején legjobban csodálkozni.

Ennek a csodálkozásnak pedig és talán még egyebeknek is, elejét lehetett volna venni azzal, ha az egész testület mozgalmá a tisztviselők illetékes kezei által foglaltatik egybe.

A betegségyek.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Örömmel olvastuk, nemcsak magam, hanem az itt lévő egyleti tagtársak mindegyike, hogy a választmány komolyan kezd foglalkozni a betegségyezés ügyével. Annál nagyobb örömmel, mert már régen figyeljük és tapasztaljuk, hogy a segélyezésnek ez a módja nem maradhat meg a mostani alakjában.

Mert úgy, ahogyan ez a segélyezés jelenleg áll, szinte kihívást képez a visszaélések minden fajtájára. Csak egy kissé rosszabb időjárás, némileg gyöngye kereset, vagy ideiglenes keresetnélküliség — s az egyesület vallja mindennek a kárát.

Nem akarok bántani senkit, még kevésbé ártatlanokat gyanusítani. De ha nézem, miként

szaporodnak azok a tiz-husz koronák ijesztő gyűléssel a koronák ezreivé, és ha ehhez hozzátesszük azt, amit e téren magam is tapasztaltam bizony ki kell mondanom, hogy így ez a sokáig tovább nem mehet.

Tudom, hogy az ember, ha egy segélyező-egyesületbe iratkozik, ezt nem azért teszi, hogy annak az egyesületnek áldozzék vele. Sem azért, hogy csupa merő önzetlenségből mindig a mások javát, a mások előnyét nézze, a javára pedig soha ne gondoljon. Ellenkezőleg. Iratkozott be oda, hogy alkalmilag hasznát lásson az egyesületnek; lehetőleg nagyobb hasznát, amennyit ő ezért áldozott. Az esélyektől függ, ki látja, és milyen mértékben ennek az ő áldozatának a hasznát. Az egyik alig hogy befizetett micskét, és már is olyan tőkét huz ki az egyesületből — bár egy keserű sorscsapás folytán — amennyit szinte ingyen hull az ölébe. A másik elfizetett a husz, harmincz esztendeig, élete végéig, anélkül hogy ok adódnék reá, hogy segélyt kapjon az egyesülettől.

Mindez a véletlen dolga; ember által befolyásolható, ember által előre ki nem számított esélyek folyamánya. Jogosságához kétség nem fér sem az egyik, sem a másik részről. De a betegségyezés dolga, ez egészen más valami. Ezt minden ember úgy rendezheti be magának, ahogyan akarja, és ahogyan lelkiismerete engedi. — Rossz a kereset? Hát akkor nem dolgozunk. Hanem lefekszünk otthon az ágyba, orvost hivatunk, annak előtálalunk való belső betegséget, s az árát megfizettetjük a »Köztársasággal«. — Rossz az időjárás? Ugyan minek törünk magunkat kint a hidegben és fagyban, amikor otthon egy egyesületünk, amelyik olyan szépen fizeti az ágyban való fekvést? — Azután meg ki akar ránk bizonyítani, hogy hamisságon jár az esztendő? Ki és mivel akarná vajjon ránk bizonyítani, hogy nem voltunk betegek, mikor itt a bizonyítvány, az orvos által kiállítva? Az egyesület nem küldhet embereket minden egyes beteghez, szerte az országban, hogy nézzék meg, mi igaz vajjon abból a betegségyéből. A czimbora tagtársunk nem árul el, nem vonja be bennünket, hogy igaztalan úton jogtalan harácsolunk az egyesülettől; ma nekem, holnap neked; jöhet idő, amikor ő épp úgy rá lesz szorítva a mi elnézésünkre és titoktartásunkra; amikor ő fogja megpróbálni, hogy eret vágjon az egyesület kasszájában.

Azt mondom én, tekintetes szerkesztő úr, hogy nem jól van ez így. Abban az ezrekre menő kasszában, amit az egyesület rövid fennállása óta betegségyekre kifizetett, sok lesz az ilyen úton elcsúszott pénz, már pedig ez nem egészséges állás. Tudjuk nagyon jól, hogy az egyesület tisztelt vezetése a tőle telhető szigorúsággal és körültekintéssel bírálja el az egyes eseteket. Amde azt is tudjuk, hogy ha mégis történnek visszaélések, az nem ő hibáján múlik. Az ilyen visszaéléseket a legnagyobb kímélettel és legszigorubb ellenőrzés mellett sem lehetetlen megakadályozni, ha a központból végképen meggáztatni azért is én szinte amondó vagyok, hogy szüntessék be ezek a betegségyek, még pedig lehetetlen minél előbb.

Azok helyébe pedig, mint ahogy ezt a választmány is kiemelte, a kötvényeknek bizonyos mennyiségű után való értékesítése lépjen. Ugy például, én tudjam, hogy ha tiz évig fizettem be az egyesületbe, mennyit ér az én kötvényem készpénz

hová a forgalmista négy év után jut el. Annyi költségért, fáradságért, ambícióért és tanulmányért biz ez sovány falat, mert itt azután megszűnik a tervezet szerint minden különbség. Tehát még a sok hátrányért sem nyújtatik kárpótlás. Figyeljük csak meg egy kissé a dolgot. Az érettségi után tíz év alatt csak utólréni törekszik a mérnök a forgalmistát, hiszen eddig csak mindig károsodott és pedig, mint mondva volt, több irányban és jelentékenyen. Ezt következőleg pedig elmondhatjuk, hogy a mérnök és forgalmista sorsa egyforma; már nincs különbség az érettségi és oklevél között. Azt hiszem eléggé megvilágítottam, hogy az az ifju, ki nehezebben, hosszabb idő alatt és költségesebben elérhető magasabb képzettséggel lép a vasut szolgálatába, a tervezet szerint ezen szerénytelenségeért csak büntetve lenne.

Van a tervezetnek a mérnökökre nézve még egy nagyon sérelmes része. Nevezetesen — eddig bár kimondva nincs, de létezik — ama szokásjog, hogy minden mérnök eljut a III. rangfokozat 1-ső osztályába (4000 korona). Legalább eljutott minden mérnök ezen fizetési osztályba, bár a felettébb mostoha viszonyok folytán nagyon hosszú szolgálati idő után (30 év). A memorandum tervezete ezen szokásjogtól is megfosztaná a mérnököket, mivel szerinte a mindenki által igényelhető legnagyobb fizetés 3200 korona. Ime, így kedvez a memorandum-tervezet a mérnököknek! Ezek után szabad legyen azon reményemnek kifejezést adni, hogy a memorandum végleges szövegezésénél nem fogják a forgalmisták numerikus többségüket felhasználni arra, hogy az egyetemet végzett hallgatók méltányos igényei a kérelembe kellő módon be ne illesztessék.

Egy máv. mérnök.

*

Az állomás-elöljárók és felvigyázók.

Az állomás-elöljárók és felvigyázóknak a »Budapesti Napló«-ban indított mozgalmára, illetve a kezdeményezők fölhívására vonatkozik ez a két levél:

I.

A »Budapesti Napló« tegnapelőtti számában egy állomási elöljáró panaszkodik s felsorolja az altiszteket, akik szerinte altisztek csak és altiszti szolgálatot végezhetnek, többi közt ott szerepelteti a távirda- és pályafelvigyázókat is. Sok tekintetben igazat adok a mélyen tisztelt elöljáró urnak, de a távirda- és pályafelvigyázók felett könnyen átsurrant, pedig szerintem egy kissé megállhatott volna, mert ezek a távirda- és pályafelvigyázók olyan műszaki altisztformák, akik kevés kivétellel építő iparosok és 4—5 középiskolával birnak. Ezek az altisztek, mikor a máv. szolgálatába léptek, magukkal hozták tanulmányaikat és ezen tanulmányaikat a szolgálatba lépésükkel mindjárt érvényesítették is, ellenben az elöljáró úr még igen sokat tanult a máv. pénzén, míg állomási felvigyázóvá kineveztetett. Más tekintetben pedig ezek az altisztek ép oly fontos szolgálatot tesznek, mint bármely állomási felvigyázó.

Azt hiszem, meggyőződhetett a tisztelt elöljáró úr is, ha már idős vasuti, hogy a pálya- és távirdafelvigyázók részére nagyon fontos teendők vannak előírva; ha talán kételkedik, olvassa el a távirda- és pályafelvigyázók részére kiadott utasításokat, amelyek elsorolják a pálya- és távirdafelvigyázók teendőit. Ha már figyelemmel kísért egy építkezést, megfigyelhette, hogy egy pályafelvigyázónak mi ott a teendője.

A távirda-felvigyázó önnállóan működik, de teendője ipari szakmákba vág, tehát így tisztviselő nem lehet. Pedig őket is ki lehetne nevezni távirda-műszaki segédtisztnek, pályafenntartási segédtisztnek. A felsőbb hatóságokban bizunk is és hisszük is, hogy ha az állomási elöljárókat a

tisztviselők sorába sorozzák, akkor nekünk is megadják ezt az említett elnevezést. Én is úgy gondolom, hogy ha egy irnok megérdemli a segédtiszi czimet, ugy egy középiskolával biró műszaki altiszt is megérdemli azt. De ezuttal mi a czimet nem kérjük, csak fizetésünk és lakbérünk emelését, hogy családunk ne nélkülözzön.

Egy távirda-felvigyázó és egy pályafelvigyázó.

II.

A »Budapesti Napló« tegnapelőtti számában az elöljárók és felvigyázók czimü cikkében az elöljárók és felvigyázók panaszt emelnek, hogy ők az altisztek közt rangfokozásra nézve a legnyomorultabbak és kettős okuk van a panaszra azért, mert az elöljárók többnyire kisebb állomások vezetői, ahol mellékjövedelem nincs, — többnyire családosa és gyermekeiket nem nevelhetik. Ha ez így van, akkor miért kérnek folyton csak rangot, czimet, elkülönítést a többi altisztektől, akik szerintök ugy a szolgálati felelősség, mint kvalifikáció tekintetében velők egy nivón nem állhatnak? Akkor miért nem kérnek mindenekelőtt fizetésrendezést? Pedig ugy áll a dolog, hogy az állomás-elöljáró tulajdonképpen ép olyan altiszt, mint a többi, akinek éppen annyi, vagy még kevesebb felelőssége és kvalifikációja van, mint egy másik altisztársának. Ha kell, számos példát tudok reá, hogy az állomáselöljáró mesterember volt, akinek nincs több 1—2 gimnáziumánál, sőt csak elemi végzett, viszont ismerék sok más altisztet, akik 5—6 gimnáziumot jártak.

Hiszen a levél írója maga is beismeri, hogy az állomásfelvigyázók (az elöljárókat itt kihagyta) nagy része iskolai képesítés nélkül jön a vasuthoz és csak itt szerzi meg magának a hivatalnokra előirt szakismereteit. Ha pedig ez ugy van, akkor azzal, amit csak a vasutnál tanul, még mindig nem tud annyit, hogy egy másik altisztársára fölé helyezhesse magát, pláne egy olyan altiszttel szemben, aki maga is előbb, mielőtt a vasuthoz ment, valamicskét tanult, de véletlen mégsem elöljáró. Ha ez olyan könnyen megy, minek az érettségi, minek a tiszt tanfolyam? Hiszen mindenki lehet vasuti tisztviselő, csak vétesse fel magát állomásfelvigyázónak és két-három év mulván készen van a forgalmi főnök.

A mélyen tisztelt végrehajtó-bizottságot kérem, hogy a memorandumba csak azt vegye föl, ami az altiszti karnak előnyére van, de különösen azt, hogy rövid idő alatt olyan fizetési fokot érjünk el, a melynek javadalmazása az igényeket kielégíti.

Egy altiszt.

*

Az iroda-altisztek.

Az irodaaltisztek figyelemreméltó argumentumokkal támogatott kérést intéznek a vasuti tisztviselők végrehajtó-bizottságához. Az akció vezetősége bizonyára méltányosan mérlegeli ezt a kérést, amelyet több iroda-altiszt nevében juttatunk a következőkben hozzá:

A máv. tisztviselők memorandum-szerkesztői gondoskodtak magukról, a számtisztekről és az irodatisztekről, csak azokról nem, akikről lehetséges, hogy a memorandum szerkesztői tévedésből elfeledkeztek. Ezek az ugynevezett iroda-altisztek, kik közül legtöbben legalább négy középiskolával birnak, de sok még többel, mint néhány irodatiszt. Hogy ez az elnevezés iroda-altiszt hogyan és miként jutott a máv.-hoz, azt hiszem senki sem tudja, mi sem tudjuk, nem is óhajtjuk tudni, és legjobb szeretnénk az ezen majdnem sérelmes rangon tuladni. Az iroda-altisztek, akik egyenlő kvalifikációval birnak legtöbb irodatiszttel, ugyanazon munkát végzik az irodai teendőkben, mint az a főhivatalnok, hivatalnok, számtiszt és irodatiszt. Nézzük

csak meg egy üzletvezetőséget, sőt magát az igazgatót. Ott az irodaaltiszt: könyvelő, számoló, ellenőrző, csoportvezető, számosztályvezető, személyzeti előadó stb. Most már ha mi úgy a hivatalban, mint a magánéletben legtöbbet a hivatalnokokkal érintkezünk, barátkozunk, helyettesítünk, munkájukat végezzük, miért ne juthatnánk mi is és miért nem vesznek fel bennünket a memorandum szerkesztői egy rangfokozatba, besorozva a hivatalnoki státusba, ahol mi mint segédtsízt szerepelnénk? Ez úgy van az államnál és a postánál is. Ott a négy középiskolával bíró alkalmazottat (kezelő, illetve segédtsízt) nem sorolják az altisztek és szolgák kategóriájába. Hisz ez nálunk annál is inkább lehetséges, mert a vasut az államnak egy magánüzlete, magánüzletben pedig a tehetséget is tekintik, nemcsak a kvalifikációt, különben nekünk van erre egy §-unk is. Nálunk azonban ma az iroda-altiszt egy hivatalszolga felett rendelkezik, holnap az illető szolga leteszi azt az ugynevezett altiszti felvételi vizsgát és holnapután már kollegája lesz. Holott az arány ez és az iroda-altiszt között annyi, mint a hivatalnok és irodatiszt vagy iroda-altiszt között.

Kérjük tehát a memorandum szerkesztőit, vegyék tekintetbe méltányos kérésünket és hozzák javaslatba, hogy azok az iroda-altisztek, akik eddig irodai bel-, illetve kezelői szolgálatot teljesítettek, irodasegédtsízt neveztesse nek ki, illetve minősítsenek át és pedig egy új VII-ik rangfokozatba, a hivatalnoki státusba. Jövőben pedig segédtsízt csak az lehet, akinek legalább 6 középiskolája van. Ezt, azt hiszem, felsőbb helyen sem artják helytelennek, mivel nagyon méltányos és beosztásunkhoz képest megfelelő rang volna nekünk.

A fizetéskülönbség pedig az alanti javaslat szerint úgy is megvolna köztünk és a hivatalnokok között. A segédtsízt részére nyitassék egy új VII. rangfokozat és pedig 1200 és 1400 korona fizetéssel, úgy hogy a segédtsízt 4 év alatt érje el a hivatalnok kezdő fizetését, az 1600 koronát. 1600 koronánál pedig mint kezelőtiszt, illetve irodatiszt szerepeljen és ezek legmagasabb fizetéséig mehessen. Ez volna a helyes megfejtés és akkor meg volna az az alkalmazott is elégedve, aki hivatalnoki állást tölt be, nagyvárosban lakik és él, megkívántatik tőle, hogy tisztességesen ruházkodjék és éljen, mivel a hivatalban egyenlő állást töltenek be. Ami pedig a mai, illetve a jövőben leendő rendszer mellett lehetetlen, mert 1000 korona kezdőfizetéssel, amint a memorandum szerkesztői azt az altisztekre javaslatba hozták és ahova minket is sorolnak, megélni lehetetlen, különösen a nő embernek, aki egy nagy városban egyszobás lakást sem bérelhet, mert azt a fékező személyzet lefoglalja és nem is megfelelő a rangunkhoz, ez nem is kívánható és nem is tesszük, egy nagyobb lakás pedig 20—22 frt. Miből élünk hát, ha két-három gyermekünk van és semmi egyéb jövedelmünk, mint az a kis fix fizetésünk?

Ezt kívánom a memorandum-szerkesztő nő tagjainak is figyelmébe ajánlani.

Több iroda-altiszt.

Csak azt szeretnénk mindezek után tudni, hogy minek bizták ezek az urak a maguk ügyeinek lebonyolítását holmi bizottságokra, amikor itt a nagy nyilvánosság előtt is — oly szépen meg lehet tépázni egymást.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Gyorsasági kísérletek a német vasutakon.

A porosz államvasutak igazgatósága a hamburg-berlini vonalnak Wittenberg és Gross-Lichterfelde közti szakaszán újabb gyorsasági kísérleteket végeztet egy új rendszerű mozdonyval, melyet külön e célra készítettek. A kísérleti vonat öt, egyenkint négy tengelyvel bíró kocsiból áll. A távolság a két említett állomás között 85,6 km.; a pálya emelkedése mindkét irányban 0,005 méter. A kísérleti menetek egyikének alkalmával a vonat a jelzett távolságot az egyik irányban 49 $\frac{1}{2}$ perc alatt, visszafelé pedig 50 $\frac{1}{2}$ perc alatt tette meg, vagyis az első esetben az óránkénti sebesség 104,3 km., a másodikban pedig 101,7 km. volt. A legnagyobb gyorsaság, melyet egy 0,005 méter eséssel bíró szakaszon ért el, 124 km. volt. Eme kísérletek alkalmával különben kitűnt, hogy a mozdonyon tartózkodó gépész és technikusok, akiknek feladatuk volt megfigyeléseket tenni, még megközelítő adatok feljegyzésére is képtelenek voltak, mihelyt az óránkénti gyorsaság a 75 kilométert meghaladta.

Mennyit ér egy asszony? Montana állam Stockett bányavárosában esküvőre gyűlt össze a násznép. Schmidt Kristóf akarta esküvőjét tartani Meyer Hannával, aki egyenest Ausztriából jött, hogy Schmidtne legyen belőle. De amit nem tudott megmontani a hosszú út, megmontotta a vőlegény tanuja, Kunz József. Annyira megtetszett a menyasszonynak, hogy ez, már mikor az oltár előtt álltak, egyszerre csak kijelentette, hogy nem szereti eléggé Schmidtet és inkább lenne Kunz felesége. A két vetélytárs józan gondolkozásu, századvégi férfi: nem rántottak revolvert, hanem félrehúzódtak s elkezdtek alkudni. Kunz végre is 65 dollárt fizetett Schmidtnak a menyasszony átengedéseért s most már megesett az esküvő, de kicserélt szerepekkel: Kunz volt a vőlegény és Schmidt a tanu. — Montanában tehát hatvanöt dollárra becsültek egy asszonyt. Pennsylvaniában jóval kisebb az értéke, nyilván azért, mert nem oly ritka a fehérnép, mint Montanában. Wilkes Barreből írják ezt a történetet: Rosengrant György Forkstonból, eladta nejét Miller Raymondnak tíz dollárért és a vételár lefizetése ellenében át is adta a »portékát« július 12-én. Az asszony csinos és fiatal, de pár év előtt elhagyta az urát. Miller, aki bádogos, belésszeretett. Elment a férjhez és megkötötte véle az alkut. A férj csak azt kötötte ki, hogy Miller elvállalja a Rosengranték egy gyereket is.

Készülék a lélekzés megindítására. Érdekes találmánnyal kísérleteznek most a berlini Charité-kórházban. Egy bécsi orvos olyan széket konstruált, mely egy sajátságos készülék segítségével mesterséges légzést indít meg oly eszméletlen emberekben, akiket eszméletlen állapotban beléje ültetnek. Az új készüléket már több esetben alkalmazták. Így legutóbb is egy olyan asszonynál, akit széngázmérgezés miatt már szinte halálra váltan hoztak a kórházba, még pedig olyan sikerrel, hogy néhány óra múlva az asszony magához tért és most már teljesen egészséges. Egyelőre azonban a készüléket még nem adják át a közhasználatnak, hanem folytatják a kísérleteket.

SZÉPIRODALMI RÉSZ.

Az áruló.

Regény.

— Irta: M. Z. —

(Folyt.)

MÁSODIK RÉSZ.

M. Maston ismét ott fekszik a szoba padlóján. Oly állhatatosan hallgatja az alsó szobából hozzá felszűrődő hangokat, mintha a lelki üdvössége függne tőlük.

Ejféel már régen elmúlt és mistress Baxton lakásában még mindig élénken társalognak. Nem is annyira az ő lakásában, mint a Taylor szobájában. A társaság, mely csupa férfiakból áll, meglehetősen számos és vegyes. Amiről pedig beszélnek, az egyszerűen megdermeszti Mastonnak a vérét . . .

— Hát igazán olyan gyáva ficzkók volnátok, hogy nem meritek a bőrötöket kockáztatni? — kérde egy hang nyersen, megvetően.

— Könnyű önnek ezredes — adá vissza a szót egy másik. Nagyon jól tudhatja, hogy ez nem kockázat: ez biztos halál annak, aki csak meg is kíséri. Már pedig mit ér nekem száz font, mit ér ezer font jutalom, ha ezek a gaz burok akkora lyukat szakítanak a bőrömön, amelyen a lelkem hamar kiszalad. Én szeretem Angolországot, mert elvégre is hazám volt egykoron. De annyira mégsem szeretem, hogy az ő tiszteletére és dicsőségére csontjaimmal valami sakált fullaszszak meg.

— Igaza van Bobnak, ezredes. Ez nem nekünk való üzlet. Már az ilyent végeztesse csak el katonáival. Azok ingyen is megcsinálják, mert muszáj.

— De mikor már mondtam nektek, hogy a katonáim között nincsen arra alkalmas ember!

— Hja, minek tart a dicső. a hatalmas Anglia olyan katonákat, akik szívesen élnek a hazáért, de nem szívesen halnak meg a rongyos zsoldért.

— Nem arról van szó. A tettet olyan embernek kell végrehajtania, aki teljesen ismerős a viszonyokkal és szokásokkal. Ilyen pedig nincs a katonáim között.

— Mi az? Miről van szó? — kérdi most mistress Baxton csengő hangja, aki e perczben jött be a szobába.

— Nem nagy dolog az egész. Néhány elszánt embernek egy előre meghatározott napon egy kis csetepatét kellene rendeznie a lydenburgi aranybányáknál. Angol alattvalóknak kellene pedig lenniök, hogy ha valamelyiküknek baja támad a veszedés folyamán, okunk és jogunk legyen fegyveres erővel közbelépni, a bányákat a buroktól erőhatalommal elvenni és egy jelentékeny lépéssel az országban előbbre jutni. Már ötszáz, sőt ezer fontot is kínálok egynek-egynek, de a gyáva ficzkók egyszerre nagyon féltik a bőrüket.

— Nono, ezredes — felelé az egyik férfi. Ön tapasztalhatta eddig legjobban, hogy vajjon gyávák voltunk-e, amikor cselekedni kellett. De már ilyen nyilvánvaló vásárt még sem csinálunk a bőrünkben.

— És ön, Charlie Lockwood, ön nem szól semmit?

— Mit szóljak? Egymagam csak nem vállalkozhatom a dologra!

E hang hallatára, bár az eléggé tompán szűrődött fel Maston leshelyéhez, az amerikaiak

minden testrésze remegni kezdett. Régi, nagyon régi hangot vélt abban felismerni. Azt, amely egykoron édes szóval elcsábította tőle holdogságát, pokollá változtatta egész életét. Szive oly hangosan dobogott, vére oly lázasan lüktetett az ereiben, hogy egy darab ideig képtelen volt az alant folyó beszélgetésre figyelni. Minél jobban hallgatódzott tovább, annál erősebbé vált benne a meggyőződés, hogy élete megrontója az. Aki most viszont azon ország megfontásán fáradozik, amelyik neki második hazájává vált.

— Teszek önnek egy ajánlatot, ezredes — hangzék fel a gyűlölt ember szava. — Vegye meg a kormány számára — de valamelyik czimboránk nevében — a drakenfelsei farmomat. Én már kiköltöttem belőle. A feleségem miatt, akinek ott is rémlátomásai vannak megint . . .

— Aha, a jó mistress Baxton meg Taylor úr révén bizonyosan tudomást szereztek róla, hogy a nyomukban vagyok — gondolá magában M. Maston.

— Holnap észak felé indulok s ennyiben a lydenburgi terv egyeznék az én szándékkal is. De egymagam, azt láthatja ezredes, nem vállalkozhatom a biztos halálra. Mi lenne a szegény aszszonyból, egymagamban?

Maston szerette volna lekiáltani hozzá, hogy: hát a leány! Az hol van? Azt hová tettétek? De torka némségesen száraz volt és annyira szorult, hogy néha a lélegzete is elállt.

A férfiak hosszabb ideig tanakodtak odalent. Végre az egyik megszólalt.

— No ha Charlie vállalkozik, akkor mi is megpróbáljuk, ezredes. Tehát fejenként ötszáz font. Hanem a felét előre megkapjuk. Valahogyan majd csak kimászunk a bajból. Ha nem is mindannyian.

Az egyezés meglévén, az ezredes kiosztá az instrukciókat. Mindannyian azonnal felkerekednek — heten voltak — és különböző utakon észak felé indulnak. A lydenburgi aranybányákban munkát vállalnak és mához két hónap múlva, este, amikor a bányászok és munkások nagy része már lakásaira távozott, összeverődnek és egyikük vagy másikuk valami ürügy alatt verekedést kezd a bur bányatulajdonosok valamelyikével. Az ezredes gondoskodni fog róla, hogy a meghatározott napon és órában elegendő és jól felfegyverzett angol katona törjön be minden oldalról a bányatelepekre. Ezeket a katonákat álrühában fogja kerülő utakon odáig eljuttatni. Ha a rendkívül dús aranybányákat sikerül a buroktól elfoglalni, az angol kormány nem fog fukarkodni az elismeréssel.

— Hej, csak Taylor is velünk jöhetne — fakad ki a megbeszélés végén az egyik kalandor.

— Taylornak még nagyon is kiméletre van szüksége — veté ellen az ezredes. — Reá sokkal nagyobb szükség lesz itt, mihelyt felépül.

Mistress Baxton ijedten tekintett az ezredesre, Taylor pedig, aki eddig mozdulatlanul feküdt az ágyon, helyeslően bólintott a fejével.

Maston tisztába jött vele, hogy itt — mistress Baxton és az ezredes kivéve — csupa szemenedett gazembert látott és hallott. A világba széledt angol kalandorokat, akik minden szolgálatra készek, csak jól legyen az megfizetve. Most például

igen hasznos üzletnek találták, hogy Anglia érdekében a burok ellen készítsenek elő egy erőszakos csínyet, amelynek ki tudja, milyen következményei lehetnek még.

Maston szive elszorult, amikor arra gondolt, hogy az, akit ő egykoron oly végtelenül szeretett, most egy ilyen embernek az oldalán él. Egy perczig megvillant benne az az elhatározás, hogy lerohan és torkon ragadva a gyűlölt embert, követelni fogja tőle a leányát. Ámde hirtelen eszébe jutott, hogy ezzel az erőszakos lépéssel talán mindent elront-hatna, minden kockáztatna. Hiszen már tudja, hol kell azt a szerencsétlen asszonyt, hol kell leányát keresnie.

A lydenburgi bányákhoz már nem olyan messze az út, amint volt eddig . . . a világ körül.

(Folytatása következik.)

Hogy kuglizott Kajóka Misa?

(A Tripi inasa.)

Hát bizony az tökéletesen úgy volt, a hogy én azt elmondom.

Nagy hír verte fel a t. állomást. Hogy mi lehet ott fontos, érdekes hír? Minden!

Mert — lévén a fekvése olyannyira az Isten háta mögött, hogy ott még az eltévedt vándort is erővel fogják vendégnek — hátha tud valami világra-szólo dolgról mesélni.

Nem tudom, járt-e már arra a természetrajongó? Hát bizony el kellett marsirozni a pénztáros úrnak. Messze-messze, ahová csakis a gondolatnak szabad repülni, mivelhogy annak senki sem tudja megparancsolni: »Állj!« S azóta csendes egyhangúság ütötte fel a tanyáját a kies fekvésű állomáson.

Olyan lomhán peregnék az órák, napok, perczek, szinte látja szép főnökné az óramutató mozdulását.

Álmodozását semmi sem zavarja meg. Minden csilingelés ismert előtte.

Minden vonatot ismer, akárcsak ő lenne az úr! Pedig bizony Isten az is ő! Hej! de nem is eshetik meg semmi az ő tudta nélkül.

De hát ez mind csak az unalomtól van!

Hát bizony érdekes is ilyen állapotban az a hír:

»Holnap érkezik meg az új pénztárnok!«

»Hm. Nőtlen!«

No hát bizony erre már minden ember kíváncsi itt, nemcsak a szép asszony.

Hejh, hát még Kajóka Misa? A málházó főkomornyikja!

Ki is járt a szolgálatért az ingyen koszt, lakás! Kényelmes, — egy szalmazsák, de olyan, hogy még egy princznek sincs olyan!

Hej! de akármilyen nehéz fejü volt is, azt mégis felérte sütnivalóval, talán neki is lesz haszna az új uraságtól.

Hej! ha el nem halászsza előle a borraivalót a főnöke. »Kaparj kurta, neked is lesz!«

— In idezs Istenkim, pedig hogy izz kipuczovalok ázt a kizs csizsma meg czipte. Fog ragyogni, akárcsak az enyim tükör.

Ezzel ugyan nem sokat mondott, mert némely tükör, már mint az övé is, amit a lajbija zsebébe szorongatott, olyan volt, uram bocsá', mint mikor a szemét a hólyag elborítja.

De még a szépséges főnökné is elevebb lett! Mintha valami delejesség árasztaná a melegét. Ha

szép volt mint unatkozó asszony, százszor szebb így, kíváncsisággal azokban a búbajos szemekben!

— De az az óra? Mi van vele? Késik? Nem! Végre berobog az az epedve várt vonat.

Misa is habt achtban áll. Nézi, nézi a vonatot, a szemét is majd kinézi, hej! de sehogy sem tud olyan vasutas forma urat felfedezni.

Hanem!!! . . . Hm!

Még a szép asszony is ide-oda kapkod, rendbe van-e csipke, csokor, mert bizony az a fiatal ember, aki most kiszállott, megérdemli azt a fáradságot. »De ki ő, kihez jött?« tünődik magában.

Hát bizony elegáns az az úr most is! Mintha csak a nagykövet bálján volna, olyan mozdulattal nézett körül. De ni! A főnökhöz siet. Most mindjárt fel lesz fedezve a titok.

— Örülök, örülök! de ni ott jön a feleségem is! Az új pénztárnok!

Vakulj magyar, ne láss tót!

Hogy villant fel az az unott szempár!

Vagy a napsütötte égből cikázott le a villám?

Csak egy kézszerítés volt!

De ám ő is, az a szép asszony is volt olyan jelenség, akin meglátszott az a mondás: »Pesti asszony!«

Négy csillag nézett fürkészve egymásra. Megértették, hogy mit beszélnek!

Hej! de nagy ám a Misa boldogsága is!

— Les itt borraivaló, hm, de mennyi! bolondítja magát. — Nagyobb úr ez még a kötelezs-grófnál izz.

Czipeli is erősen a sok láda, kalapskatulyát. Olyan büszke reá, mintha az ő staffirungja lenne.

— Alássan kirek, én vágyom az pucczmajszter.

— Jól van, rendben legyen hát akkor minden.

Hogy hinak?

— Igen izz, Kajóka Misa.

Nagy szalutálással csapja keményen össze a sarkát, hogy a dupla választ megadja. Bizony lett volna ő még katona is, ha nem annyira rövidlátó, hogy a főnök úr kutyáját is czipőnek nézi. Van is nagy nevetés miatta.

Vig lett az élet Triófalván. Szólt a zene, — beszéltek a szemek! Nem volt ott már senki sem unott, sem fáradt.

Bizony, ha mondom, hogy sokszor a vonatokat csak az Isten őrizte, hogy francia négyest nem tánczoltak. De nem lett volna csoda, ha megbolondulnak az andalító zenehangokra.

Szólt a zene, csengett a pohár.

Nagyon busan szól a falu harangja,
Talán bizony a szívemet siratja?
Sirjál, sirjál, szomoruan keseregj;
Az az asszony kit szeretek, enyém soha nem lehet.

Hej de semmit sem tudhat ám az ember előre. Bolond dolog az, mikor az ember ettől is, attól is részeg! Aztán meg hát már minek is teremt a jó Isten nyarat? Minek csinál az a sok pernahajder gyáros csipkét? És — minek? — No nem mondom, de minek is vannak alatta hófehér nyakak és karok?

Mi? Még az sem elég, hogy a szem úgy oda tapadjon, jobban oda, mint a csirizes papiros a kosárra meg a ferslágokra.

Rossz világ lesz itt!

Tüzet fogott a naptól a sziv is!

Mi hát az a szerelem?
Mi dül úgy a lélekben?
Hamu alatt égő parázs,
Az hamvadoz szüntelen!

El-elalszik, ismét éled,
A szikrából nagy tűz gyul,
Olyan sebet üt a lelkem,
Hogy többé meg sem gyógyul!
Lassan-lassan biborszint ölt,
Lesz belőle tűzkéve,
Ott van benne tűzbetűvel
Felírva az ő képe!
Éget, kínoz e fényesség,
Nem oltja azt semmi sem,
E nagy kintól és a vágytól
Hal meg a nagy érzélem!

— Mind nagyon szép, de tudna-e úgy dobálózni a golyóval is, mint a lábakkal?

— Már attól függ instálom, hogy milyen a golyó, pl. a Jókai-féle!

— Hahahaha! Nem rossz. Hát már miért kell éppen Jókain kezdeni?

— Kedvenczem s azt hittem, hogy találkozik az izlésünk.

— Nem, ne fáradjon. Kugli-golyót gondoltam.

— Szeret kuglizni?

— De nagyon!

— Meglesz hát az akarata.

Már pedig az ő szájából ezt hallani annyi, mintha ott állna már a kuglizó.

Összeült a kupaktanács, amely pedig állott Tripikéből és a málházóból. Összekolompolták a mozogható ácsokat. El is készült két nap alatt.

De amint a kuglizó épült, azonképen bomlott a Misa esze. Sehogy sem volt a régi többé. Minduntalan elfelejtett valamit. Egyszer még a gyönyörű szép drapp kabátból is szerezcent vikszelt.

Sokszor szólították Tripike. Falra borsót hányt!

Egyszer végre előrukkolt az eszében összegyűlt gondolattal.

— Megkireg szipen, én is megláttam egyszer, hogy szalad a golyó öbbe a faházba.

— Kuglizóba, te!

— Az az, megkirem szipen.

Nem kellett ám Misának az Iczig boltjáig sem fáradni. Részeg lett ő attól a szótól: »kuglizó«.

Sehol sem lelta a helyét. Ugy sürgött-forgott a kuglizó körül, mintha az ő drágasága lenne.

— Mikor fognak meglökdösni azok a golyó megkérem?

— Hej, Misa! csak majd ha fel is lesz szentelve.

Nagyot nézett Misa. Mit? Hát már meg ezt is szentelni kell. Napról-napra várta már a papot.

Dehogy is ment volna abba a nehéz fejébe, hogy azt egy veszedelmesen szép asszony két szemének kell felszentelni.

Mit nem tesz két égő szempár? Pokol, kárhozatra vezet!

Ki lett adva a rendelet. Ragyogjon minden! Hej, mert nem volt az olyan közönséges kuglizó!

Deszka volt annak az alja is, nehogy valami istentelen porszem a szép asszony kezét megrontsa!

Fonták erősen a koszorukat. Minden szép legyen. Méltó kerete a szép asszonynak.

Meg volt babonázva a levegő is! De legjobban Misa. Folyton csak azt mondogatta: »Én is fogom lökdösni«.

Szegény Misa! Nem tudom, hogy fogsz te ahhoz jutni. Neked ugyan befellegzett!

Hét fejű sárkány fogja azt a kuglizót őrizni. A pénztárnok ur gavallérsága.

Eljött a nagy nap is, mikor minden ünnep-

ségre vallott. Az ünnepélyes megnyitás előtt még egyszer körülnézett a pénztáros is.

— Kirek szipen, én is megtudnyi kugliznyi.

— Hahó, Misa! Ne bomolj már meg egészen.

Rendben volt minden. Végre bevonul a diszes társaság a Rákóczy hangjai mellett. Ott szorongott a kerítés mellett Misa is. Örült fényben ragyog a szeme.

— Asszonyom, kérem szentelje fel, dobja az első golyót.

Mikor Misa meglátta a golyó futását, majdnem berontott. Ha a főnöke, Sirató, vissza nem tartja, bizony valami bolondot tesz.

— Majd kibőjtölök, majd.

— Bőjtölöd bizony az ördögöt! Csak azt lesd!

Tyü! Még bolondot tesz ez a Misa.

De hát »Semmi babám, semmi, ugy kell annak lenni, mindenféle szerelemnek végének kell lenni«. Azt mondja a nóta is.

Az ünnepélyes felszentelés is elmúlt. A vendégek is széjjel mentek.

De megmaradtak a Misa vad gondolatai. Folyton azon volt, hogyan is tudná kézhez kapni a bábokat. De nem bízták rá. Az a Sirató meg ugy örzi, hogy soha sem hagyja nyitva azt a golyót rejtő ládát. Mondogatta is elégszer Misa: »Jó lett volna ispiionnak!«

Semmi más nem ment a fejébe, csak a kuglizó. Lökte ő a golyót még álmában is, úgy hogy a Siratóné végig szidta az urát, ne erősködjön már annyira! De amint a Misa gondolata el-elkalandozott a kuglizó felé, azon módon volt a szép főnökné is. Hej! mekkora boldogság ütötte fel a tanyáját a kuglizóban!

Sokszor csak ketten dobálództak. Ő, meg Tripi, a pénztárnok. Az volt az igazi élvezet!

De ám Misa is folyton résen volt és váltig mondogatta: »Csak még egyszer megfogni, úgy oda ugrok!«

Már hogy mire értette, bajos lenne megmondani. Ott ólalkodott. Csak bemehetne. Neki kell furton-furt a padlót tisztán tartani. Ragyogott is, mint a gyűrőtábla. De se golyóhoz, sem bábhoz nem jutott. »Majd kibőjtölök«, biztatta magát.

Esteledett. Bementek az uraságok, s miután a pénztárnoknak szüksége volt a málházóra, behivta.

Ő volt a hétfejű sárkány a kuglizóban.

Sokszor még ott is vacsorázott. El is fogta a sárga irigység Misát. Miért nem is biznak meg benne. Most is ott pislog a gyertya. A bábok fejei is ott látszanak. Nagyot gondolt Misa is. Oda sompolyog a bejárathoz, sehol senki. Hah! ezt ki nem állja. Belép. Ott vannak a golyók is. Azok a szép fényes golyók! Ugy ragyognak, mint a főnök úr fejebűbja!

Ide-oda illesztgeti magát. Végre dob. És oh! jól talált. Hogy gurul befelé szépen, csendesén a golyó.

Jó dobás volt. Egy csomó bábót is leütött. És milyen golyó futott vissza? Itt van Hozzá kap. Ni, de milyen meleg lett? Nem csoda, hosszú ám az útja.

— Ah, ah! Hát azért megszeretnyi az uraságok a kuglizót! Hát azért ugy megörzik. Hahaha! No hát jó izz! — Éppen mikor másodszor akarta a golyóbis-cserét megereszteni, hallja, hogy egy hang az ő nevét dörghi:

— Misa, Misa!

Fut is mint egy golyóbis.

A pénztáros hívta. Misa reá hunyorgat nagy sunyin.

— Kóstoltam ám már az golyóbis.

— Hej! aki kuglizója van ennek a rongyos világnak, hát már tökéletesen megbolondultál, mi?

— Hm, hm! tudok én már, amit tudok, szépen kirek — dönnyügé.

— Siess Siratóval, készítsétek el a kunyhót, égjenek a lámpák mind. Vendégek jöttek.

— Rendben mind, kirek szipen, puha akár csak a vaj, idezs is a belseje.

— Takarodj előlem a bolond beszédeddel.

Mikor indulnak a kuglizó felé, éktelen lárma üti meg a füleiket. Mi az, mi lehet?

A nagy zaj hátulról jön. Talán a bábokat emelte el valaki. Mi történhetett?

— Málházó.

— Igenis. Útközben is szórja a csunya cimket a szentekre. Hej, de csunya nyelve van!

— Mi baj van?

— Hát kérem alassan, a feleségem a kuglizó végébe hozta a vacsorámat, osztengon, hogy is mondjam, amíg engemet be tetszett hívni, hát valami istentelen lélek mind kifalta a tálból. Pedig hajh! de is szeretem azokat az arany színű lekváros gombócokat. A feleségem . . .

— Hahaha! — be sem végezhetette a nagy nevetéstől a mondókáját.

— Misa, Misa — kiáltott a pénztáros a bámuló emberre.

— Igenis, kirek szipen.

— Szabad a kuglizó, dobj!

Hogy ragyog fel az a vigyorgó szem. Nagy kiszámítással, körültekintéssel dob, hiszen ismét ki akar cserélni egy golyóbis!

Piff, paff, puff! Talált.

Csendesen hömpölyög befelé a golyóbis, mire Misa odaugrik, széjjel töri.

A málházó sem rest, úgy törüli képen, hogy bizony mondom, soha sem lesz kedve több golyóbis-cserére.

— Nesze golyóbis, itt a golyóbis! Hát csakugyan kibőjtöltöd! Hát te turtad széjjel az én fain gombóczaimat? Itt a gombóc! Itt a golyóbis!

Hogy hány ütletet adott szegény Misának azért az egy kugli kirohanásért, a jó Isten tudja. Talán még most is fizetne érte, ha a pénztáros nagy tapintattal be nem fogja a száját egy jó szivarral. Az használt, mert ő meg a jó szivar bolondja volt.

— Azt mondom neked, Misa, hogy ne légy egészen bolond, mielőtt a kuglizót kisérolo, megengedem, hogy kuglizz.

— Igen izz, kirem szipen.

De bizony a málházó sem tálaltatott magának több vacsorát a kuglizóba. Majd hogy az a fránya Misa kedvet kapjon reá.

P. L. G.

ANEKDOTÁK.

Az első. Jaj, nem hiszem én azt el, hogy én vagyok az első szerelme!

— De becsületemre — ebben a hónapban.

Ellenkezőleg. Vigyázz, mert meghizol, pedig a meghizás megrövidíti az életet.

— Oh, ez inkább a disznókra, mint emberekre vonatkozik.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Zsebők István, Ács, 2 koronát; Polgár Sándor, Fiume, 2 koronát; Szrubián Ede, T.-Kubin, 5 korona 34 fillért; László Ferencz, Kolozsvár, 5 korona 40 fillért; Weisz Lázár, N.-Várad, 6 koronát; Tóth János, Báttaszék, 6 korona 48 fillért; Biró Ede, Kovászna, 6 korona 80 fillért; Kondor Gyula, Sz.-Balla, 6 korona 80 fillért; Nagy Tódor, Gunja, 6 korona 80 fillért; Jurescu István, Krusovecz, 6 korona 80 fillért; Klobuczár Márton, Oriovác, 6 korona 80 fillért; Szalmúther József, Kismarton, 7 korona 80 fillért; Szatmáry József, Dorogh, 9 korona 90 fillért; Nyári Sándor, Normanci, 10 korona 38 fillért; Nagy Sámuel, Debreczen, 13 korona 30 fillért; Lovass Károly, N.-Károly, 14 korona 68 fillért; Schiller Miksa, Breznóbánya, 15 korona 40 fillért; Könyves Kálmán, K.-Félegyháza, 16 korona 12 fillért; Galba Mátyás, Lipótvár, 16 korona 20 fillért; Máté Kertész Mihály, Ujszékely, 16 korona 39 fillért; Petykó András, Eger, 18 korona 33 fillért; Gottrich Márton, Szt.-Lőrincz, 18 korona 43 fillért; Gáspár Vilmos, Csákova, 19 korona 60 fillért; Kerekes András, Debreczen, 19 korona 70 fillért; Bartók Béla, Oroszka, 20 korona 76 fillért; Virbán János, M.-Bogát, 23 koronát; Cseh Sándor, Uj-Péteri, 26 korona 18 fillért; Ehrlich József, Déva, 26 korona 29 fillért; Keilbach Miklós, Versecz, 28 korona 80 fillért; Radó Ignác, Kis-Czell, 31 korona 10 fillért; Deutsch Jakab, Zágráb, 32 korona 60 fillért; Sterntal József, Budapest, 36 korona 24 fillért; Nedeczky Ottó, N.-Maros, 39 korona 58 fillért; Guttmann Ignác, S.-A.-Ujhely, 41 korona 91 fillért; Torzsás György, Temesvár, 43 korona 94 fillért; Zsigó György, N.-Várad, 44 korona 72 fillért; Buzék Géza, Budapest, 46 korona 11 fillért; Schmied Lajos, Szabadka, 68 korona 18 fillért; Proksch Jakab, S.-A.-Ujhely, 70 korona 56 fillért; Vogye-ráczky József, Budapest, 78 korona 28 fillért; Dobos Elek, Szombathely, 106 korona 44 fillért; de Rivó József, Bród, 110 korona 78 fillért; Bene János, Kassa, 135 koronát köszönettel nyugtázzuk, megfelelően elszámoltuk. — Párvy István, Hatvan, január és február hónapokra; Baumann Henrik, Nagy-Szeben, márczius, április, május és június hónapokra, főlősleg 1 kor. 50 fill.; Rentka István, Budapest, május hóra, összfölősleg 1 kor. 80 fill.; Heimesz Alajos, Kecskemét, június és július hónapokra; Ponikló Alfréd, Budapest, június és július hónapokra; László János, Vojta, június és július hónapokra; Maic Ziván, Zimony, június és július hónapokra; Miklós Gyula Győr, július hóra; Miskolezi Péter, Székalocza, július hóra; Szalóky János, Ipolyság, július hóra; Szücs Lajos, Gyula, Kispest, július hóra; Horváth Pál, Szt.-János, július hóra; Szatmáry Lajos, Doboz, július hóra; Kézdí Mihály, Héjasfalva, július hóra; Manzer Viimos, Budapest, július hóra, főlősleg 10 fillér; Bálint Gyula, Rákos, július hóra; Andrecsák András, Bártfa, július hóra; Borszéki Ferencz, Arad, július hóra, főlősleg 10 fillér; Tóth András, Füzés-Abony, augusztus hóra, főlősleg 50 fillér; Horváth János, Ölbő, június, július és augusztus hónapokra; Kovács Károly, Ungvár, június, július és augusztus hónapokra; Moják József, Nasíc, június, július és augusztus hónapokra; Magyar Dénes, Fogaras, június, július és augusztus hónapokra; Filó János, Miskolecz, június, július és augusztus hónapokra; Szauer Ádám, Vinkovce, június, július és augusztus hónapokra, főlősleg 60 fillér; Németh József, Brassó, július és augusztus hónapokra; Coman Tódor, Monostor, július és augusztus hónapokra; Dénes János, Kispest, július és augusztus hónapokra; Kovács Lajos, Maros-Vásárhely, július és augusztus hónapokra; Asztalovszky Lajos, Vychodna, július és augusztus hónapokra; Kiss Gábor, Kis-Bocskó, július és augusztus hóra;

Pallasi József, Vinkovce, julius és augusztus hónapokra; Székely László, Jólész, julius és augusztus hónapokra; Kuszenda Pál, Trencsén-Tepla, julius és augusztus hónapokra, hiány 40 fillér; Thállos Mihály, B.-Felső-Mindszent, julius és augusztus hónapokra; Bauer János, Hatvan, julius és augusztus hónapokra; özv. Juhász Gáborné, Boba, julius és augusztus hónapokra; Bencsura József, S.-A.-Ujhely, julius és augusztus hónapokra; Péntek Viktor, Csanak, julius és augusztus hónapokra; Grenda Pál, Szinóbánja, augusztus és szeptember hónapokra; Szekeres Ferencz, Felső-Tömös, augusztus és szeptember hónapokra; Nagy Gyula, Monok, augusztus és szeptember hónapokra; Farkas András, Selyp, augusztus és szeptember hónapokra; Ujheli János, Berettyó-Ujfalu, augusztus és szeptember hónapokra; Petus Bálint, Pelsűcz, augusztus és szeptember hónapokra; Medveczky József, Vychodna, augusztus és szeptember hónapokra, főlőleg 3 korona; Doks Antal, Elemér, julius, augusztus és szeptember hónapokra; Petky Gyula, Nagy-Bánya, augusztus, szeptember és október hónapokra; Zsigó Károly, Facset, október hónapokra könyveltük.

Felelős szerkesztő: Temesváry Alajos.

Cserélni óhajt

állomási előjáró egy olyan kartársával, aki egy felsőbb iskolákkal bíró városba szeretne jutni.

Czim: Állomási előjáró Becskerek, Vámház.

Melyik izr. vasuti tisztviselőnek

volna szándékában egy csinos, művelt és háziasan nevelt leányt nőül venni?

Arcképpel ellátott ajánlatok »15000 korona« jelisével a kiadóhivatalba kéretik.

Kalauz

cserélni óhajt a miskolczi üzletvezetőség területéről vagy Budapestre vagy Szabadkára. Szíves ajánlatokat e lap kiadóhivatalába kér.

TANKÖNYV

A VASUTI ALTISZTI KÉPESÍTÉSHEZ.

- TARTALMA: I. Történelem.
II. Földrajz.
III. Természetan.
IV. Számтан.
V. Mértan.

Irta: **KERTÉSZ ÁRMIN**
m. kir. áll. vasuti hivatalnok.

A könyv megrendelhető Herezka Árpád könyvkereskedésében Budapest, VIII., Kerepesi-ut 47.

➡ Bolti ára 2 korona 20 fillér. ➡

A „Kitartás” tagjai és előfizetői megrendelhetik kiadóhivatalunk útján 1 korona 60 fillér kedvezményes áron.

!!! Új találmány !!!

„Radicin”

az egyedüli szer, mely egyszerű kezelés mellett mindenemü **tyukszem**et és bőrkeményedést 6—10 nap alatt **gyökerestül** eltávolít. ➡ **ára 70 fillér**, 80 fillér előzetes beküldése mellett bérmentve megküldetik

„Pedestin”

a leggyorsabb s feltétlenül biztos eredménnyel használható bármily régi, idült **lábizzadás** ellen. Az izzadás már az első használat után megszűnik s pár napi használat után végleg elmarad.

Ára 70 fillér, postán bérmentve 80 fillér.

Központi szétrüldés:

KÖLCSEY Z. LAJOS

BUDAPEST, VI., Sziv-utca 26.

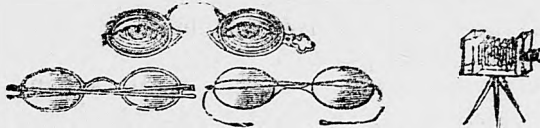
HATSCHÉK BÉLA

utóda: FRISCH IGNÁCZ

lát- és műszerész

BUDAPEST, **csak VII.**, Erzsébet-körut 5. sz.

(a New-York kávéháztól 2-ik ház).

Látszerészeti cikkekben, emberi műszerek minden színben 10 koronától feljebb (műszerek betételeért külön díj nem lesz számítva).

Szemüvegek, orrcsüvetők, minden szemhez külön választva 2 koronától feljebb.

Színházi és tábori látcsövek, börtokkal 10 koronától feljebb.

Légsúlymérők, különböző célra szolgáló hőmérők stb. 1 koronától feljebb.

Rajzeszközök, mérőszalagok, mérőpálcák, szintezők stb.

Fényképezési cikkekben kézi és állványos kamarák a hozzá szükséges kellekekkel gyári áron (sötét szoba használat- és tanításért külön díj felszámítva nem lesz).

Villamos házi sürgöny és telefonok berendezése és azok jókarban tartása ép úgy a

Villamos világítási berendezések vagy azok átalakítása stb. a legolcsóbb áron számítva.

Árjegyzékemet az üzletemben díjtalanul adom.

Vidékre bérmentve küldöm.

➡ Központi telefon-összeköttetés 62—87. ➡

A »Kitartás« egyesület tagjai, tagsági jegyük felmutatása ellenében, 15% árkedvezményben részesülnek, mely kedvezményből csak a fényképezési papírok és cikkek vannak kizárva.